Andrzej Kułyk

DOŻYNKI 1978 PRZEOBRAŻENIA URBANISTYCZNE OLSZTYNA

WYSTAWA W ARCHIWUM PAŃSTWOWYM W OLSZTYNIE

Z okazji Międzynarodowego Dnia Archiwów, który odbył się 9 czerwca 2017 roku, Archiwum Państwowe w Olsztynie przygotowało wystawę pod tytułem „Dożynki 1978 – przeobrażenia urbanistyczne Olsztyna".

Na wystawie można było zobaczyć bardzo ciekawe dokumenty, fotografie oraz plakaty przechowywane w zasobie Archiwum Państwowego w Olsztynie (w zespole nr 1141 Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Olsztynie). Prezentowana dokumentacja zdjęciowa ukazywała zmiany w przestrzeni miejskiej związane z przygotowaniem do uroczystych obchodów dożynek centralnych '78. Dożynki były bardzo ważnym wydarzeniem i na stałe zmieniły obraz miasta, które stało się placem ogromnej budowy. Dzięki nim miasto zyskało nowy stadion „Stomilu" i Halę Widowiskowo-Sportową „Urania" przy ówczesnej alei Zwycięstwa (dziś alei Piłsudskiego), sąsiadujący ze stadionem Park Czynu Partyjnego (obecnie park im. Janusza Kusocińskiego), amfiteatr w fosie zamkowej, pawilony handlowo-wystawiennicze. Dwa pawilony powstały przy alei Zwycięstwa, przy alei Kaliningradzkiej (dziś ulicy Dworcowej) wybudowano pawilon „Hortexu", na skraju placu Pułaskiego pawilon Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego (Cepelii), przy ulicy XX-Lecia PRL (dziś Wyszyńskiego) Dom Handlowy „Rolnik Spółdzielca". Należałoby wspomnieć, że w późniejszym terminie powstały pawilony handlowe w Kortowie, przy ulicy Żołnierskiej czy na Osiedlu Mazurskim, których nie udało się ukończyć przed uroczystościami. Z okazji dożynek Olsztyn zyskał również znaczącą liczbę nowych i ważnych ulic, a także towarzyszących im chodników i zieleńców. Przebudowano dzisiejsze ulice Pstrowskiego, Warszawską, Śliwy, Niepodległości (wraz z budową nowego mostu na Łynie). Poprawił się transport publiczny – powstały nowe wiaty przystankowe oraz rozbudowano tabor poprzez zakup nowych autobusów.

Wyburzono wiele budynków oraz zagospodarowano nieużytki, co w połączeniu z zakrojonymi na szeroką skalę remontami elewacji i nawierzchni poprawiło wizerunek miasta. Wszystkie te przemiany zrealizowane w tak krótkim czasie były możliwe dzięki zaangażowaniu wielkich mas ludzi.

Dokumentacja aktowa zaprezentowana na wystawie pozwalała prześledzić informacje dotyczące przygotowań do dożynek, meldunki i informacje z wykonania czynów społecznych, program uroczystości obejmujących między innymi wystawy płodów rolnych, leśnictwa, przemysłu drzewnego i łowiectwa, przemysłu rolno-spożywczego, maszyn rolniczych i zwierząt hodowlanych, a także scenariusze oraz terminarze ważniejszych imprez związanych z dożynkami – koncertów, uroczystości odznaczeń przodujących pracowników, prezentacji zespołów muzycznych i kapel, konkursów i przedstawień. Zwiedzający mieli również możliwość zapoznania się z oficjalnymi wydawnictwami dożynkowymi, między innymi z informatorami, z proporczykami oraz pamiątkowymi medalami dla zasłużonych działaczy i pracowników. Całości dopełniały artykuły prasowe z „Gazety Olsztyńskiej" przedstawiające stan przygotowań oraz postępy prac.

Andrzej Kułyk

Wystawa „Dożynki 1978 – przeobrażenia urbanistyczne Olsztyna" była dostępna dla zwiedzających od czerwca do września 2017 roku w siedzibie Archiwum Państwowego, ul. Partyzantów 18 w Olsztynie. Autorzy wystawy: Marta Zbrzeźniak i Andrzej Kułyk.

1. *Plakat wystawy „Dożynki 1978 – przeobrażenia urbanistyczne Olsztyna". W tle zdjęcie z budowy stadionu przy alei Zwycięstwa (obecnie alei Piłsudskiego). Archiwum Państwowe w Olsztynie [dalej APO] Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Olsztynie, sygn. 1141/4465/1.*

2. *Plakat dożynkowy (autor W. Mysyrowicz), APO, Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Olsztynie. Sygn. 1141/3861.*

4. *Rozbudowa ulicy Pstrowskiego. APO, Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Olsztynie, sygn. 1141/4464/9.*

3. *Budowa pawilonów wystawienniczych (przeznaczonych na potrzeby dożynkowej wystawy płodów rolnych) przy alei Zwycięstwa (obecnie alei Piłsudskiego). Pawilony istnieją do dziś, do niedawna mieściły się w nich sklepy „Bim" i „Arpis". APO, Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Olsztynie, sygn. 1141/4464/3.*

5. *Budowa Hali Widowiskowo-Sportowej „Urania" przy alei Zwycięstwa (obecnie alei Piłsudskiego). APO, Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Olsztynie, sygn. 1141/4466/3.*

6. *10 września 1978 roku – uroczystości centralnych dożynek na nowo wybudowanym stadionie przy alei Zwycięstwa (obecnie alei Piłsudskiego). APO, Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Olsztynie, sygn. 1141/4301/6.*